

Kompendium gatunków żółwi lądowych

Beata, pt., 13/03/2009

- [Chersina](#)
- [Geochelone](#)
- [Gopherus](#)
- [Ochrona](#)
- [Homopus](#)
- [Indotestudo](#)
- [Kinixys](#)
- [Występowanie](#)
- [Malacochersus](#)
- [Manouria](#)
- [Psammobates](#)
- [Pyxis](#)
- [Testudo](#)

Rodzina żółwi lądowych (*Testudinidae*) obejmuje **14 rodzajów**, z których dwa są uznane za całkowicie wymarłe.

Pozostałe 12 rodzajów to żółwie zamieszkujące pięć kontynentów - **Afrykę, Europę, Azję i obie Ameryki**. Najwięcej gatunków żółwi lądowych zamieszkuje Afrykę.

Wszystkie żółwie lądowe są chronione przepisami Konwencji CITES oraz przepisami Unii Europejskiej a także wpisane do Czerwonej Księgi Gatunków Zagrożonych - publikowanej przez Międzynarodową Unię Ochrony Przyrody i Jej Zasobów (IUCN).

Poniższa tabela uwzględnia rodzaje i gatunki żyjące współcześnie, bez wymarłych rodzajów tj. *Cylindraspis*, czy *Stylemys*, czy gatunków wymarłych z rodzaju *Dipsoschelys*.

Należy mieć też na uwadze, że w niektórych publikacjach można spotkać pewne różnice w nazewnictwie i przyporządkowaniu z punktu widzenia systematyki niektórych gatunków.

Nazwa	Wielkość ciała	Występowanie	Ochrona
Żółw zawiasowy (Zawiaszek gładkobrzegi) <i>Kinixys belliana</i>	22 cm	Duży obszar Afryki środkowej - od Senegalu po Somalię, aż po Angolę, Botswanę i RPA w kierunku południowym, Madagaskar (przyp. zawleczony)	Załącznik II Aneks B
<i>Kinixys erosa</i>	31,5 cm (samiec), 25 cm (samica)	Od Senegalu po Angolę wzdłuż zachodniego wybrzeża Afryki, a także państwa ościenne Burkina-Faso, Kogo, Uganda	Załącznik II Aneks B
<i>Kinixys homeana</i>	20,8 cm (samiec), 22 cm (samica)	Od Sierra Leone, wzdłuż zach. wybrzeża po Dem.	Załącznik II Aneks B

Kompendium gatunków żółwi lądowych

Opublikowane na Żółwie lądowe, żółw stepowy i grecki (<https://www.zolw.info>)

Nazwa	Wielkość ciała	Występowanie	Ochrona
<i>Kinixys lobatsiana</i>	16,7 cm	Rep. Kongo Botswana, RPA	Załącznik II Aneks B
<i>Kinixys spekii</i>	20 cm	Afryka Południowa - od Kenii i Dem. Rep. Kongo aż po RPA	Załącznik II Aneks B
<i>Kinixys natalensis</i>	15,5 cm	Mozambik, Suazi, RPA	Załącznik II Aneks B
Żółw pajęczkowy <i>Pyxis arachnoides</i>	15 cm	poł.-zach. Madagaskar	Załącznik I Aneks A
Żółw pajęczy płaski <i>Pyxis planicauda</i>	13,7 cm	zach. Madagaskar	Załącznik I Aneks A
Żółw kanciasty <i>Chersina angulata</i>	25 cm (samiec), 16 cm (samica)	Namibia, RPA	Załącznik II Aneks B
<i>Homopus areolatus</i>	11 cm	RPA	Załącznik II Aneks B
<i>Homopus femoralis</i>	13 cm	RPA, Lesotho	Załącznik II Aneks B
<i>Homopus boulengeri</i>	13 cm	RPA	Załącznik II Aneks B
Żółw nakrapiany <i>Homopus signatus</i>	8 cm	RPA, Namibia	Załącznik II Aneks B
<i>Homopus bergeri</i>	15 cm	poł.-zach. Namibia	Załącznik II Aneks B
Żółw ząbkowany <i>Psammobates oculifer</i>	15 cm	RPA, Namibia, Botswana	Załącznik II Aneks B
Żółw geometryczny <i>Psammobates geometricus</i>	16,5	RPA	Załącznik I Aneks A
Żółw namiotowy <i>Psammobates tentorius</i>	14,5	RPA, Namibia	Załącznik II Aneks B
Żółw brunatny <i>Manouria emys</i>	60 cm	Bangladesz, Kambodża, Indie, Indonezja, Malezja, Birna, Singapur, Tajlandia, Wietnam	Załącznik II Aneks B
Żółw indochiński <i>Manouria impressa</i>	30 cm	Kambodża, Chiny (prow. Hunan) , Laos, Malezja, Birna, Tajlandia, Wietnam	Załącznik II Aneks B
Żółw celebeski <i>Indotestudo forstenii</i>	33 cm	Indonezja	Załącznik II Aneks B
Żółw żółtogłowy (Żółw podługowaty) <i>Indotestudo elongata</i>	33 cm (samiec), 29 cm (samica)	Bangladesz, Kambodża, Chiny (prow. Guangxi), Indie, Laos, Malezja, Birna, Nepal , Tajlandia, Wietnam	Załącznik II Aneks B
Żółw trawankurski <i>Indotestudo travancorica</i>		Indie	Załącznik II Aneks B
Żółw leśny <i>Geochelone carbonaria</i>	51 cm	Panama, Boliwia, Paragwaj, Argentyna, Brazylia, Kolumbia	Załącznik II Aneks B
Żółw argentyński (Żółw chilijski) <i>Geochelone chilensis</i>	43 cm	Paragwaj, Argentyna	Załącznik II Aneks B
Żółw żabuti <i>Geochelone</i>	82 cm	Kolumbia, Wenezuela, Boliwia, Brazylia,	Załącznik II Aneks B

Kompendium gatunków żółwi lądowych

Opublikowane na Żółwie lądowe, żółw stepowy i grecki (<https://www.zolw.info>)

Nazwa	Wielkość ciała	Występowanie	Ochrona
<i>denticulata</i>		Ekwador, Peru	
Żółw gwiaździsty	35 cm	Indie, Pakistan, Sri Lanka, Birma	Załącznik II Aneks B
<i>Geochelone elegans</i>			
Żółw olbrzymi	120 cm	Seszele, a także Tanzania, Mauritius i Madagaskar (jako gat. wprowadzony)	Załącznik II Aneks B
<i>Geochelone gigantea</i>			
Żółw słoniowy	120 cm	Ekwador (Wyspy Galapagos)	Załącznik I Aneks A
<i>Geochelone nigra</i>			
Żółw lamparci (Żółw plamisty)	65 cm	połudn.-wsch. Afryka, od Sudanu i Etopii aż po RPA	Załącznik II Aneks B
<i>Geochelone pardalis</i>			
Żółw birmański	26 cm	Birma	Załącznik II Aneks B
<i>Geochelone platynota</i>			
Żółw promienisty	40 cm	Madagaskar, a także jako gat. wprowadzony na wyspie Reunion i Mauritius	Załącznik I Aneks A
<i>Geochelone radiata</i>			
Żółw pustynny	83 cm	duża część północnej i środkowej Afryki - od Senegalu i Mauretanii, po Etiopię i Somalię, półn.-zach. Madagaskar	Załącznik II Aneks B
<i>Geochelone sulcata</i>			
Żółw madagaskarski (Angonoka)	45 cm		Załącznik I Aneks A
<i>Geochelone yniphora</i>			
<i>Gopherus agassizii</i>	38 cm	USA (poł. Nevada, poł.-zach. Utah, poł.-zach. Kalifornia, zach. Arizona), Meksyk (zach. Sonora)	Załącznik II Aneks B
Żółw norowy	25 cm	USA (półn.-zach. Karolina, Floryda, poł.-wsch. Luizjana, wsch. wybrzeże)	Załącznik II Aneks B
<i>Gopherus polyphemus</i>			
Żółw teksaski	21,5 cm	USA (Texas), półn. Meksyk	Załącznik II Aneks B
<i>Gopherus berlandieri</i>			
Meksykański żółw norowy	40 cm	półn. i śr. Meksyk	Załącznik I Aneks A
<i>Gopherus flavomarginatus</i>			
Żółw Torniera (Żółw szczelinowy)	17 cm	Kenia, Tanzania, Zambia	Załącznik II Aneks A
<i>Malacochersus tornieri</i>			
Żółw grecki	23 cm	Albania, Bośnia i Hercegowina, Bułgaria, Chorwacja, poł. Francja (wprow.), Grecja, Włochy, Malta (wprow.), Rumunia, Serbia, Słowenia, Hiszpania, Macedonia, zach. Turcja	Załącznik II Aneks A
<i>Testudo hermanni</i>			
Żółw śródziemnomorski (żółw mauretański, żółw iberyjski)	28 cm	Albania, Bułgaria, Grecja, Rumunia, Serbia, Hiszpania, Macedonia, Mołdawia, Turcja, oraz północna Afryka	Załącznik II Aneks A
<i>Testudo graeca</i>			

Kompendium gatunków żółwi lądowych

Opublikowane na Żółwie lądowe, żółw stepowy i grecki (<https://www.zolw.info>)

Nazwa	Wielkość ciała	Występowanie	Ochrona
Żółw stepowy (żółw rosyjski) <i>Testudo horsfieldi</i>	20 cm	(Algieria, Libia, Maroko, Tunezja, Egipt) i Bliski Wschód (Izrael, Liban, Iran, Irak, Jordania, Armenia, Azerbejdżan, Syria, Turkmenistan), czarnomorskie tereny Rosji i Ukrainy, wprowadzony we Włoszech, Francji i na wyspie Cypr. Afganistan, Armenia, Chiny (prow. Xinjiang), Iran, Kazachstan, Kirgistan, Pakistan, poł. Rosja, Tadżykistan, Turkmenistan, Uzbekistan	Załącznik II Aneks B
Żółw egipski <i>Testudo kleinmanni</i>	10 cm	Libia, Egipt, Izrael	Załącznik I Aneks A
Żółw obrzeżony <i>Testudo marginata</i>	28 cm (samica), 29,5 cm (samiec)	Albania, Grecja, Turcja, Włochy (wprov.)	Załącznik II Aneks A
Żółw peloponeski <i>Testudo weissingeri</i>	26,5 cm	poł. Grecja	Załącznik II Aneks A

Bibliografia:

- [1] <http://nlbif.eti.uva.nl/bis/turtles.php?menuentry=inleiding>
- [2] <http://www.cites.org>
- [3] <http://www.chelonia.org>
- [4] <http://pl.wikipedia.org>
- [5] Praschag R.: *Żółwie lądowe*, Świat książki, Warszawa 2004
- [6] Highfield A. C.: *Practical Encyclopedia of keeping and breeding tortoises and freshwater turtles*, London 1996

Adres źródła:

<https://www.zolw.info/zolwie-ladowe/systematyka-i-gatunki/kompendium-gatunkow-zolwi-ladowych>